

Az Ünnepi Közgyűléshez intézett levelek és ott elhangzott köszöntések

A Magyar Köztársaság Elnökének köszöntő levele

Tisztelt Ünnepi Közgyűlés!

Köszönöm meghívásukat e jeles napra: a személyes megjelenést nem vállalhattam, írásban mondom el gondolataimat az eseményhez kapcsolódóan múlt-ról, jelenről és jövőről.

A XIX. századi Magyarországon a feudális rend keretein belül a polgári gondolkodás jelenlétét jelzi a Magyar Tudós Társaság, az Akadémia létrejötte (1825), térhódítását a tudományok fejlődése iránti igény: a Királyi Magyar Természettudományi Társulat megalakulása 1841-ben. Hamarosan az önálló földtani társaság gondolata is felvetődött. ZIPSER KERSZTÉLY András, KUBINYI Ágoston és Ferenc, PETHKO János, MARCHHAN József elvégezte a társulat megteremtéséhez szükséges munkát, a kitűzött alakuló közgyűlés azonban 1848 augusztusában a szabadságharc eseményei miatt elmaradt. 1850 nyarán a politikai hatalom beleegyezett a "magyarhoni földtani társulat nevű egyesület alakulásába". Ez hát a hivatalos születésnap. Önök viszont a születésüket a megalakulás idejére teszik: 1848-ra, hiszen elődeik munkája a szellemi forradalom része volt. Sikereiben jelentős forradalmunk visszavonhatatlanul megszüntette a feudális rendet, s ha sok szenvedés és fájdalom árán is, de eljutott a nemzet 1867-hez: a gazdasági, ipari fejlődést lehetővé tevő fordulathoz. Az Önök szakmájában ez azt jelentette, hogy a földtani munka állami feladattá vált, a fejlődés felgyorsult: az információ terjesztésére a Földtani Közlönyt, a munkák szisztematikus vezetésére a Magyar Királyi Földtani Intézetet és egyetemi tanszékeket hoztak létre. A magyar geológia elérte a nemzetközi színvonalat. Az első világháború mély sebeket ejtett a szakma dinamikus fejlődésén: az ásványkincsek elvesztése a kutatás irányát és feladatait is megváltoztatta, s a nehéz körülmények között kellett az új lehetőségekhez alkalmazkodni. A második világháború után pedig az erőteljes iparosítási törekvések okán újabb fordulat következett. Mára a társadalom geológia iránti igénye ismét és lényegesen más: egyebek közt az energiahordozók kutatása, a talajerő, az építkezések, vízellátás, közlekedés, településfejlesztés, hulladéklerakás, oktatás, bányászat, s nem utolsósorban a bioszféra védelme. Mindez a korábbtól eltérő, más irányú fejlesztés, más társadalmi környezetben. Egy társaság életében kemény próbatétel. Sikerül-e a tagság érdek-

lődésének megtartása, képes lesz-e a szervezet megfelelő rugalmassággal reagálni a változásokra mennyi kérdés, megoldandó probléma. Gyökereik mélyek, tapasztalatuk óriási, nemzetközi szakmai kapcsolataik jelentősek. Az a szakmai tudás, ami felhalmozódott, az a mély hagyományú közösségi és közért végzett munka, amely mindeztidáig élte a Társulatot, biztosíték a jövőre.

Szívemből kívánok még sokszor 150 évet!

GÖNCZ Árpád
a Magyar Köztársaság elnöke

Művelődési és Közoktatásügyi Miniszter levele

Tisztelt Elnök úr!

A magyarországi földtani kutatások az ország gazdagságához, iparának felvirágoztatásához nemzetközi elismerést kiváltó módon járultak hozzá. Kiváló szakembereik a világ számos más országának tettek nagyszerű szakmai szolgálatot a föld kincseinek feltárásával.

A felsőoktatás és a kultúra iránti megtiszteltetésnek érzem felkérésüket jubileumi közgyűlésük védnöki tisztére, amelyet köszönettel elfogadok. Érdekes történeti egybeesés, hogy a hazai ásványkincskutatás egyik legjelentősebb eszközeinek alkotója és a magyar oktatásügy máig nagyhatású politikusa, Eötvös Loránd is 1848-ban született. Az ő személye és a selmecbányai hagyományok fejezik ki legjobban, mennyire összetartozó a magyar felsőoktatás és a földtan-bányászati kutatás múltja, de jövője is.

A felsőoktatási autonómia jegyében felkérem dr. DETREKŐI Ákost, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagját, a Budapesti Műszaki Egyetem rektorát, hogy társulatuk ünnepi közgyűlését a magyar felsőoktatás nevében üdvözlje és személyes jókívánásaimat is adja át.

Társulatuk munkájához további sikereket kívánok!

dr. MAGYAR Bálint

KTM Természetvédelmi Hivatal

*Mélyen tisztelt Elnök Úr! Hölgyeim és Uraim!
Tisztelt ünnepelő Közgyűlés!*

Végtelen tisztesség számomra, hogy Magyarország egyik legpatinásabb tudományos társaságának jubileumi közgyűlésén szót kaphatok. Öszinte tisztelettel és igazi rokonszenvvel köszöntöm Önöket a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium és a hivatásos természetvédők népes tábora nevében is.

A hagyományos földtanművelői évmilliók-, év százmilliók történéseit, szerkezeti mozgásoknak, az éghajlat és az élővilág változásainak eseménysorozatát, azok folyamányait kutatják. Bármennyire vonzó (más kifejezéssel élve. kevésbé sikamlós, kevesebb kockázat vállalásával együtt járó) is olykor a távoli múltba menekülés szándéka és lehetősége, az a tudományos társaság, amely a reformkor legfelelősebb napjaiban látta meg a napvilágot, s bontogatta szárnyait, – óhatatlanul és elkerülhetetlenül magán viseli annak ódiúmat (vagy tán inkább annak kötelezettségét), hogy mindenkor fokozott érzékenységgel reagáljon a földtudományokat és egyes, a magyar nemzetet érintő súlypontos napi történésekre is.

Soha nem látott szükségünk van a szakmailag hiteles, gerinces és tisztességes kiállásra egy olyan hazában, ahol – miként azt majd két évszázada MAGDA Pál sopronyi evangélikus főiskolai tanító azt papírra vetette – **"...mindennel bővelkedik Magyar Országunk lakosa a' mi az életnek könnyebbségét és gyönyörűségét előmozdíthatja, a' mi egy nemzetet boldoggá, egy országot hatalmassá, s ditsőségessé teheti. És még is szűkölködik a Magyar, mint Tantalus. Ezen áldott országban nagy táalentum van elásva, sok erő nints ki fejlődve, melly a' Magyar Nemzetnek tekintetet és befolyást szerezhetne: még sints az életnek könnyebbsége és gyönyörűsége, nints meglegedés, nints erő és tehetőség, nints az életnek méltósága."**

A százötven esztendő Magyarhoni Földtani Társulatnak mindenkor erkölcsi kötelessége volt, hogy a magyar nemzet életének igenis legyen "könnyebbsége és gyönyörűsége, legyen meglegedése, legyen erő és tehetőség, s legyen az életnek méltósága." S e kimondatlan kötelezettségnek mind a mai napig eleget is tett.

A Magyarhoni Földtani Társulat megélte és a mai napig túlélte honi történelmünk sokszor kiszámíthatatlan viharait, rövidebb-hosszabb időn át tartott vérzivatarait, A magyar geológia reprezentánsai hosszú évtizedeken át olyan Magyarország szolgálatában állhattak, mely HUNFALVY János szavaival – *"jól kikerekített, többnyire természeti határvonalakkal szegélyezett, egységes ország, de belső szabása korántsem egyforma és egyhangú, hanem ellenkezőleg felette különbséges és változatos. ...alig van Európában ország, a mely oly nagy s annyi ellentétet mutathatna fel, mint a magyar korona területe."*

S miként MAGDA Pál 1819-ben papírra vetette: *"Egész Európában az ásványokra, s azoknak mind sokaságokra, mind a' nemesebb értékek jóságokra nézve olly áldással egy ország sem dítsekedhetik, mint Magyar Ország..."*. 'Ez is a mi hazánk.

És az is a mi világunk, amelynek földtanát olykor a zalai-lispei olajmezők sorsalakulásának történései rázták meg, máskor a dunapentelei vasmű-építkezés és a csuszamlásos-suvadásos löszfalak kínos összefüggéseiben kényszerült állásfoglalásra. Nem tartoztak a könnyű időszakok közé az alföldi geotermikus energiakincs, avagy a szénhidrogén források kiaknázása körüli viták, a bauxit, a szénvagyon és a karsztvízkincs összefüggéseiről, a Hévízi-tó és a tapolcai Tavas-barlang és forrásainak sorsáról folyó polémiák. Napjainkban a Duna-kanyar, és a Szigetköz térsége, a Dráva és Dráva-menti teraszszík energetikai-geofizikai-hidrológiai kérdésfeltevésai, a Kis-Balaton kényes szakmai-szakpolitikai vitái és a mind markánsabban megfogalmazódó bizonytalanságai adnak újabb és újabb feladatokat a földtudományok és a társtudományok lekö-

telezettjeinek. A történelmi településeink alatt húzódó pince- és barlangrendszerek, a rózsadombi, József-hegyi termálkarszt forrásainak és hidrotermális eredetű barlangjainak összetett mérnökgeológiai–minerológiai–szpeleológiai–morfológiai–hidrológiai kérdései "színező elemként" egészítették ki a "rendszerváltó" Szársomlyó és az Esztramos összetett, sajátosan magyar egyvelegét. A napi történések menetében pedig – más ágazatokhoz, szakterületekhez hasonlóan – szenvedélyes és olykor kíméletlen átszervezések, koncepcionális és szervezeti irányváltások követték egymást, melyekről majd az utókor alkothat hiteles véleményt.

Voltak-vannak csodás epizódok és ma már megmosolyogtató "skizoidák" is a mi közös történelmünkben, a magyar földtan és a természetvédelem igencsak lendületes legújabbkori együttélésének korszakában. Sokszor a napi politika által is gerjesztett, érzelmekkel és pénzzel motivált viták, sőt súlyos egzisztenciális ütközetek részesei voltunk-leltünk. Úgy gondolom, különböző okok folytán e "történelmi megmérettetések" időszaka lecsengett. S ma büszkén elmondhatjuk: van Európa Diplomával elismert Ipolytarnócunk és nemzetközileg számon tartott Tatai Kálváriánk, egyedülálló tanösvényünk a Ság kráterében, Tihany forráskúpjainak és lemezes gejzírfeltárásainak bemutatására, a Káli-medence mesés kötengerei között, az Aggteleki Karszt, a Bakony, a Bükk rengetegében. Világszerte ismert egyik-másik színvonalasan kiépített idegenforgalmi hasznosítású barlangunk, nem kevésbé értékesek öslénytani–antropológiai leleteket megőrzött feltárásaink, s mind máig egyetlen természeti világörökségünk is nagyon közel áll hozzánk.

A másfél évszázad során a magyar geológia, a magyar nemzet kiválóságai többszörösen bebizonyították: a legzűrzavarosabb világban is szükség van markáns megnyilatkozásaikra. Mert látnunk kell azt is: mit jelent, amikor okkal-ök nélkül e nagyon várt megnyilatkozások elmaradnak.

Ma a demokrácia természetes velejárójaként végbemenő privatizáció, a különös sebességgel bekövetkező tulajdonos váltás elburjánzó "vadhajtásoktól" sem mentes időszakában a Magyarhoni Földtani Társulatnak egyik hagyományos feladata újfent előtérbe került: őrködni a szakmai tisztességen, a magyar geológus társadalom világszerte elismeréssel övezett szakmai, erkölcsi tekintélyén, hitelén!

Szívből kívánom Önöknek, Nektek a Magyarhoni Földtani Társulat vezetőinek és tagságának ezen felejtethetetlen napon – SZTOCZEK Józsefnek, a "testvér", a Királyi Magyar Természettudományi Társulat egykoron volt elnökének szavaival: **"Érje el a buzgóság heve azon állandóságot s magas fokot, mely a mutatkozó nehézségeket és akadályokat legyőzve, a megszülemlett eszmét felszínre emelkedni képesíti."**

Kívánom, hogy "a társulat multjára irányzott visszapillantás, és egy szebb jövőnek biztosítására fordított gondoskodás új tevékenységre buzdítsa a kebleket, összetartó vállvetett munkásságra ösztönözze az erőket!"

Úgy legyen!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

TARDY János

A Magyar Geológiai Szolgálat

Elnök Úr! Tisztelt Társulati Tagok, Kedves Vendégek!

A földtudományi szakemberek nevében tisztelettel köszöntöm a 150 éves Magyarhoni Földtani Társulatot. Azt a szakmai egyesületet, melyet a nemrég ünnepelt 1848-as forradalom és szabadságharc évében alapítottak.

A Társulat létrehozásakor az alapítók két célt tűztek az egyesület elé:

az egyik a földtan művelése,

a másik pedig a földtani ismereteknek az országban való terjesztése.

Az elmúlt másfél évszázad alatt ezek a célok nem változtak. Ma már bizony állíthatjuk, hogy az alapítók maradandót alkottak akkor, amikor létrehozták a Magyarhoni Földtani Társulatot, amely ma is létezik ugyanazon gondolatok jegyében, amelyeket az alapító atyák megfogalmaztak.

Az elmúlt 150 év rengeteg változást hozott Magyarországon életében: forradalmak, két világháború, az ország feldarabolása, politikai rendszerváltozások, melyek mélyen érintették a tudományos és az állami intézményrendszer felépítését, feladatait és a gazdasági élet szereplőit is. A Magyarhoni Földtani Társulat az alapításkor megfogalmazott céloknak megfelelően mindenkori olyan háttérbázist jelentett a földtudományi szakemberek számára, amely átsegítette őket azokon a nehéz periódusokon, amikor az állami és magán földtani intézmények megszűnése és átalakulása révén nehézségekkel küzdöttek.

Már alapításakor az alapszabály első paragrafusában megfogalmazták a császári és királyi birodalmi földtani intézettel való szoros tudományos kapcsolat szükségességét, majd 1871-ben kezdeményezték a magyar királyi földművelési ipar- és kereskedelmi minisztériumnál az új magyar királyi földtani intézettel való együttműködést, elősegítve annak működését. Szoros kapcsolatot ápoltak a magyar nemzeti múzeummal is.

A Magyarhoni Földtani Társulat mindig is a földtudományok széles rétegét integráló egyesület volt, tagjai között számos olyan magyar tudóst találunk, akik a társtudományokban munkálkodtak, de fontosnak tartották, hogy tagjai legyenek a Magyarhoni Földtani Társulathoz.

Példaként egy olyan nagy magyar fizikust emelek ki, aki 1848-ban született, így idén ünnepeljük születésének 150. évfordulóját. EÖTVÖS Lorándról van szó, akit 1867-ben 19 éves korában választott tagjává a Magyarhoni Földtani Társulat, s akinek édesapja EÖTVÖS József író és művelődéspolitikus is tagja volt a Társulathoz.

A Magyarhoni Földtani Társulatra a rendszerváltás utáni években is fontos szerep hárul. Az állami földtani intézményrendszer feladatai megváltoztak. A korábbi állami kutató és bányavállalatok megszűntek, vagy átalakultak. Az új, piacgazdasági feltételnek megfelelő földtani kutatással foglalkozó gazdasági társaságok most jönnek létre. Kialakulóban vannak a szakmai kamarák is.

Ebben az állandóan változó helyzetben fokozottan szükség van a Társulat koordináló, ismeretterjesztő tevékenységére, a földtudományi szakemberek összefogására az állami- és a magánszférában egyaránt.

A már hagyományosan magas szakmai színvonalú és példásan jól szervezett konferenciák és rendezvények nemcsak a tudományos ismeretterjesztés miatt fontosak számunkra, földtani szakemberek számára, hanem azért is, hogy találkozzunk egymással, kicseréljük gondolatainkat és megbeszéljük problémáinkat, melyekre rohanó világunkban szinte alig akad lehetőség.

A földtudománnyal foglalkozók igénylik ezt a tevékenységet, s reméljük, hogy a Magyarhoni Földtani Társulat a XXI. század küszöbén alkalmazkodva a kor kihívásaihoz, továbbra is el fogja látni az alapításkor megfogalmazott feladatait.

Kívánok ehhez a Magyarhoni Földtani Társulat vezetőknek és minden tagjának erőt, egészséget és Jó szerencsét!

Köszönöm megtisztelő figyelmüket.

Farkas István
A Magyar Geológiai Szolgálat
főigazgatója

Oszttrák Földtani Társulat

*Dear President,
Dear Members of the Hungarian Geological Society,*

Unfortunately I am not able to communicate in your language, so I have to use the new lingua franca of modern sciences, the English language.

Before all I should like to thank you for the kind invitation, and for your generous hospitality. It is a great honour for me and for our society to take part in an anniversary of such an old and still very active society as yours.

I should like to congratulate you on the 150th anniversary of your society. I have also been asked by our Austrian Geological Society to deliver the best greetings and best wishes for a successful continuation and further prospering of your society. 150 years of existence of a geological society is a very long time span, especially in a relatively young science as geology. In comparison, our Austrian society was founded only in 1907 so it is only 91 years old, or 59 years younger than yours. In the fields of geology and palaeontology, there has always been a special close cooperation between our two neighbouring countries, even before our societies were created. This cooperation in earth sciences never stopped, but became of course much closer and much more intensive in the years after iron curtain had been drawn away. In the last years international programs of cooperation between our universities and between our academies of sciences became intensified. This led to a remarkable increase

of knowledge in both countries. Programs like the ALCAPA-project which stands for "Alps–Carpathians–Pannonian" have been brought up, in which joint study groups of Austrian and Hungary together with scientists from the other neighbouring countries work together on problems of geological similarities, stratigraphic and tectonic connections between the Alps and the Carpathians, and about the role of the Pannonian basin in the scenario of modern geotectonics.

The cooperation between our two countries has its source deep in the past century. Official cooperation had a new start after the second World War. So, in 1968 our two countries signed an official letter of cooperation between both geological services in the fields of geology and palaeontology, and, especially fruitful, also in geophysics. So, we also have to remember that this year is also the 30th anniversary of signing this letter of understanding between these two institutions.

But there have also been many common activities directly between our two geological societies, such as combined seminars on geological problems in bordering areas, or workshops on applied geology and hydrogeology, in which scientific papers from both countries were presented.

I think that close cooperation of neighbouring countries plays a very important role to overcome today's problems also in more practical fields of earth sciences like environmental geology, prevention of geological hazards, and all sorts of pollution of earth, air, and water. I think that our two societies also could contribute a lot to explain to others and to our communities what has to be done to create and maintain a sustainable quality of our environment. Of course, we would have more success in doing so, when we do it together.

At the end of this greeting address let me also express my personal hope that we might count on your help in hosting the 32nd International Geological Congress in Vienna, in the year 2000th. Again all the best wishes to the Hungarian Geological Society, and, as we say in German: Glück Auf.

O. Univ. Prof. Mag. Dr. Eckart WALLBRECHER
*Institut für Geologie und Palaeontologie
Karl Franzens Universität Graz*

Horvát Földtani Társulat

Dear Ladies and Gentlemen, Dear Colleagues,

It is a great honour and pleasure to be here at this memorable event, the Commemorative General Assembly, dedicated to the 150th Anniversary of the Hungarian Geological Society. It is a remarkable number of years, which places your Society to a prominent position among all other societies in the world. It shows a long tradition and the excellency of the Hungarian geosciences.

Hungarian and Croatian people live together more than a millennium, sharing the same living place within the Pannonian plain, what means the same geological research area as well. It is a good ground to improve cooperation after the passive years affected by the world-wide and regional tensions. To strengthen cooperation by exchanging ideas, people and work on the common geological subject should be our task in the coming years.

On behalf of the Croatian Geological Society and myself I wish you succesful continuation of your activity and fruitful cooperation with your southern neighbour in the field of geology.

Prof. Ladislav PALINKAS
President
Croatian Geological Society

Cseh Földtani Társulat

Dear Mr. President, Dear Mr. Chairman, Ladies and Gentlemen,

It is a great hcnour for me that I was appointed by the Czech Geological Society to appear today at your Conference held on the occasion of the 150th anniversary of founding of the Hungarian Geological Society. Let me express both thanks on behalf of the Czech Geological Society and my personal thanks as well for your kind invitation to attend this memorable General Assembly. I cannot open my address but to acknowledge and praise the achievements of Hungarian geology in the past period. The progressive role of and results achieved by Hungarian geology in the framework of the geological research of the Pannonian Basin, the territory of the Carpathians, and the Mediterranean area, respectively, are given great recognition and appreciation by the Czech geological public.

We are happy that under the contemporary geopolitical and economic conditions governing in this part of Europe professional relations in geological sciences are tightened as well and scientific co-operation among Middle European countries is expanded. This is particularly true when both our countries are passing a demanding process of their preparation for successful entering in to the unified Europe.

I have been appointed by the Czech Geological Society to declare that our Society is ready to promote further fruitful development of our mutual relations. We feel essentially that the motto of your Conferences "Where are we today" and "The Geology of Today for Tomorrow" are the topics of today for all Middle European countries.

It is indubitable that geology in general will be faced to numerous challenges of reputation in forthcoming millennium. Therefore let me both on behalf of the Czech Geological Society and of Dr. Kachlík, the President of our Society

whom I am representing at your Conference wish all members of our Society to obtain numerous achievements in future and the Hungarian Geological Society itself to keep the virtues achieved in the past and to be strong enough to face all future challenges.

Thank you for your kind attention.

Milos POSPISIL
Geophysicist
Czech Geological Society

Lengyel Földtani Társulat

Dear Mr. President,

I have great privilege and honour in conveying you, on behalf of the Council and all Members of the Polish Geological Society and myself, our warmest congratulations on the occasion of such an excellent and rare anniversary – 150 years of activity and achievements. There are not many Geological Societies in the whole Universum which can be compared with your distinguished past and present. For us it is a special pleasure as our Societies have been linked with each other in a friendly cooperation from many years, and not only in the field geology. We know that you will prosper and be successful in the next thousand years but I would like to wish you good luck and many similar anniversaires.

Andrzej SLAZKA
President
Polish Geological Society

Szlovák Földtani Társulat

Mr. President, Distinguished Chairmanship, Ladies and Gentlemen,

Its a great pleasure for me to take part and to address this Commemorative General Assembly of the Hungarian Geological Society on historically such important event as the 150th anniversary of continuous, fruitful and valuable scientific activities in the field of geology. I would like to congratulate you on this occasion on behalf of the Slovak Geological Society and the Slovak geologists. We, as one of the not only geographically but first of all geologically closest neighbours of Hungary are very much pleased indeed with all the achievements reached by the Society and the successive generations of Hungarian geologists since its foundation. They are very important

contributions not only to the understanding of the very complicated geological evolution and structure of the Carpathian and Pannonian region, but also from the international point of view.

Slovak geology, with its much shorter own history as the Hungarian one, significantly benefited particularly at its beginnings from the geological studies of such great Hungarian geologists, as József SZABÓ, Hugó BÖCH, Pál ROZLOZSNÍK, Gyula RAKUSZ, Ferenc SCHAFARZIK, Lajos LÓCZY, Jenő NOSZKY, and others on the Carpathians. I would like to express our thanks to the Hungarian Geological Society for the contributions of all Hungarian geologists who worked in the area.

During the past decades Hungarian and Slovak geology were joined with traditionally good scientific collaboration of the respective geological societies, geological institutions and geoscientists in various geological fields, to mutual benefit. Due to this scientific collaboration, due to numerous stimulating discussions of geologists of both countries, our knowledge of the geology of the Carpathian and Pannonian area has been continuously improving.

I wish to the Hungarian Geological Society and the Hungarian geology many fruitful and successful years, many scientific achievements, first of all, the achievement of the goals which area listed as topics of the September International Conference "The Geology of Today for Tomorrow". I hope that continuing scientific collaboration and good working relations of our Societies, as well as of the Hungarian and the Slovak geologists will contribute to the achievement of those goals for the benefit of both or countries.

Peter REICHWALDER
President
Slovak Geological Society

Szlovén Földtani Társulat

Dear colleagues and respected guests,

Congratulations on your anniversary and best wishes from all members of the Slovenian Geological Society.

We would like let you to know that the results of your work have not remained unnoticed by our professional public. We congratulate you on all your achievements. We are confident that our co-operation will get even better than it is at present, though we are very satisfied with individual participation of our members in various mutual projects, and also with to co-operation between the two Surveys and the Academies of Sciences and Arts. There are no borders for geology and there should be none for geologists either. For example, we would like to make an inventory of all the missing parts of our

territory that had been exported "duty free" to your country by tectonic processes in the geologic past...

We cannot emphasize strongly enough how important for the understanding of regional geological processes are the exchange of data and the co-operation in research. It is our conviction that co-operative projects of Hungarian and Slovene geologists in the future will contribute to the prosperity of both neighbouring countries, and to that of the integrated Europe. Thank you.

SREČNO! JÓ SZERENCSÉT!

Uros HERLEC
President
Slovene Geological Society

My personal pleasure is also very great to be here with you. I can after 30 years of good cooperative work with friendly relationship tell now HELLO to many colleagues, to Tibor (KECSKEMÉTI) and Endre (DUDICH), with whom I first started to work, and to Emő MARTON and others, with whom I am working now.

The speech of our young president Uros, is also a proof of a bridge between generations of geologists and countries.

I have opportunity to give you memorial book on Karst in Slovenia, with the presentation of geology, evolution of human population and civilisation events as well as protection of water resources in the Karst area today

Katica DROBNE
senior research fellow
ZRC SAZU

Jugoszláv Földtani Társulatok Szövetsége

Dear Colleagues, Ladies and Gentlemen,

On behalf of the Union of Geological Societies of Yugoslavia, that is on behalf of the Serbian Geological Society and the Geological Society of Montenegro, which make our Union, I have the honour and pleasure of congratulating the Hungarian Geological Society on its remarkable jubilee the one hundred and fiftieth anniversary. One hundred and fifty years of existence and work of the Hungarian Geological Society have so very important to a successful development of the Hungarian geological science, and this anniversary is also a great cultural event for the Hungarian people.

Lately, the scientific geological cooperation between Hungarian and Yugoslav geologists has been mostly done on individual bases. I think, however, that now, at the eve of the twenty first century, our geological cooperation should be organized in a better way, surely on the level of our scientific societies as well. That would certainly contribute to a more thorough and comprehensive knowledge of the geological structure of our two countries territories. Well organized geological investigation carried out in cooperation between Hungarian and Yugoslav geologists, and also with geologists from other neighbouring countries, could resolve certain significant geological problems related to the Middle and SouthEastern Europe.

It is getting clear today, by multidisciplinary geological investigations (palaeontological, palaeobiogeographical, geodynamic and others), that some parts of Mesozoic segments of the Earth's crust within the territories of our two countries (the Dinarides, Carpathides, Pannonian area and Alps) include certain larger or smaller blocks which are different, in some cases, from the adjacent Earth's crust segments, but identical to some more distant segments in their geological features palaeobiogeographic and others. These phenomena result from movements which took place particularly in the course of intensive geodynamic events when mountain chains of new parts of Europe were formed.

Dear colleagues, I am conveying congratulations and regards from Yugoslav geologists. We also present to Hungarian Geological Society the Memorial book of the one hundredth anniversary of Serbian Geological Society which celebrated its great jubilee in 1991. It was the oldest geological society in former Yugoslavia.

Serbian Geological Society awarded to the Hungarian Society a Medal performed on occasion of its jubilee.

I want to hand over to your Society the book "The Unity of the Natural and Spiritual", by geologist Academician Nikola Pantić. The author in this book offers a new view on the world which should ensure survival and longlasting of mankind in the future. It should be said that this author creating a new view on the world, found a stimulus in wise words of your outstanding thinker Bela Hamva. The major message from this book is that future geological investigations should contribute not just to the material profit, but also to the achievement of an indispensable harmony between the nature and man.

All this books are in a woven bag specially made for the International Conference on rudists, Belgrade, 1988.

Finally. Éljen a Jugoslav – Madjar geológusok együttműködése.

M. SLADIC-TRIFUNOVIC

President

Union of Geological Societies of Yugoslavia

Londoni Földtani Társulat levele

The Geological Society

Presented to the

Geological Society of Hungary

on the occasion of its

sesquicentenary

in recognition of its contribution

to the study of the Earth Sciences

with fraternal greetings

and congratulations

from the

Geological Society of London

Richard Hardman

President

Pat Nilson

*Honorary Secretary
(Foreign and External Affairs)*

18 March 1998

Német Földtani Társulat levele

Német Földtani Társulat

DEUTSCHE GEOLOGISCHE GESELLSCHAFT

Gegr. 1848 in Berlin

A Magyarhoni Földtani Társulat 150 éves jubileuma alkalmából kívánunk a magyar földtan kutatói nagy hagyományú társulatának minden jót és sikerekben dús jövőt.

A Német Földtani Társulat magyar testvértársulatával szemben a szoros összetartozás érzésével viseltetik. Társulataink számos tagjának közös munkái juttatják azt kifejezésre. Végül is a NFT 1983-ban Szádeczky-Kardoss Elemérnek a Leopold von Buch emlékérmét adományozta tudományos munkásságának elismeréseként.

Együttműködésünk gyümölcsöző folytatását a továbbiakban is óhajtjuk és az ünnepélyes jubileumi rendezvénynek sok sikert kívánunk.

Jószerecsét!

*(Prof. Dr.-Ing. Peter Neumann-Mahlkau)
elnök*

Magyar Földrajzi Társaság

Tisztelt Elnökség! Tisztelt Ünnepi Közgyűlés, Hölgyeim és Uraim!

Rendkívüli öröm és megtiszteltetés számomra, hogy az alig negyedszázaddal fiatalabb, az elmúlt esztendőben alapításának 125. évfordulóját megünnepeelt igen közeli rokon, testvér egyesület, a Magyar Földrajzi Társaság elnökeként kivételes tisztelettel és kollegális szeretettel üdvözölhetem Elnökségünk, Választmányunk és ezres létszámú tagságunk nevében azt a Magyarhoni Földtani Társulatot és Ünnepi Közgyűlésének valamennyi résztvevőjét, amely a 48-as magyar szabadságharc és forradalom esztendejét tekintheti alapítási évének, s amely azóta folyamatosan és sikeresen szolgálja az első elnöke, KUBINYI Ágoston megfogalmazta célt, az "ország minden részeiben való földismei bányászati megvizsgálását avégett, hogy mindennemű hasznavehető ásványok ... felfedezessenek és hasznok vetessék", emellett a mindenkori újabb követelményekhez igazított, egyre összetettebb földtudományi alap és alkalmazott kutatási-fejlesztési feladatok, ismeretszerzési-bővítési, tudatformáló célok megoldását, elérését is lehetővé teszi.

Örömmel állíthatom, sőt a sok közül néhány példával érzékeltethetem is, hogy ebben a tevékenységben, a hazai föld megismerésében Társaságunk sok szálon közös múlttal, érdemdús tudós személyiségekkel és munkásságukkal kapcsolódhatott a ma ünneplő Társulathoz; magam úgy is mondhatom, Társulatunkhoz, hiszen több mint négy évtizede itt is szerény tag vagyok. Ám ahol évtizedek óta alapvetően tevékenykedek, az az 1872. január 12-én alakult Magyar Földrajzi Társaság, amelynek bölcsőjénél ott bábáskodott többek között SZABÓ József is, s az első, 12 fős tisztikarban rajta kívül választmányi tag volt ugyancsak közös elődünk, ZSIGMONDY Vilmos. Társaságunknak a Földrajzi Közleményekben megjelentetett ősidei, 1873. évi több mint 300 fős ún. "rendes tag"-jai névsorában pedig többek között szerepel BÖCKH János, HANTKEN Miksa, LÓCZY Lajos is. Az az akkor még zürichi diák, a tudománytörténetben id. LÓCZY, aki a legszorosabb személyi kapocs és érdemdús közös előd társulataink múltjában, s akinek és HANTKEN Miksának KISFALUDY STRÓBL Zsigmond alkotta, eme intézeti székház előcsarnokában felállított szobrai leleplezésére 3 évtizede, az intézet centenáriumi ünnepei keretében került sor.

S hogy miért tekinthetjük id. LÓCZYt a legszorosabb kapocsnak tudományaink és szervezeteink között? Mert bár nemzetközi hírű geológusként vett részt. gr. SZÉCHENYI Béla délkelet-ázsiai expedíciójában, komplex földtani-földrajzi-természettudományi szemlélete, sokoldalú kvalitásai első alkalommal már 1890-ben a Magyar Földrajzi Társaság elnöki székébe juttatták, s 1982. évi közgyűlésünkön a Magyar Földrajzi Társaság Balaton Bizottsága nevében tette írásos jelentésében leszögezhetette: "a Balatonkutatás szervezve van". Ennek a hatalmas, több évtizeden át folytatott kutatómunkának az eredménye a világháborúban szinte páratlan, számos igen neves geológust-paleontológust, stb. is

foglalkoztató, vastkos műveket tartalmazó Balatonmonográfia elkészülte 32 kötetben, magyar és német nyelven.

LÓCZY nem csupán a budapesti egyetemen a földrajz professzora, hanem még egy ciklusban Társaságunk érdemdús elnöke is volt, ám 1914-ben e szerepkörét a Földtani Intézet igazgatói beosztásának betöltésével átadta jeles tanítványának, CHOLNOKY Jenőnek, aki utána évtizedeken át volt a geográfia meghatározó egyénisége.

LÓCZY 1920. évi elhunytá után is szoros maradt tudományaink és intézményeink, szervezeteink kapcsolata. Rövid üdvözlésben felsorolhatatlan azoknak az elődeinknek neve élő kortársainkat pedig különösen nem említhetem, akiknek alapvető kutatáseredményei és tanításai mindmáig kiapadhatatlan forrásai mind a geológusok, mind a geográfusok egymást követő nemzedékeinek. A tudománytörténetileg talán érthetően bekövetkezett diszciplináris differenciálódással együttjáró, egy-egy korszakra időnként jellemző kapcsolatatlazulás azonban sosem tartott mert nem tarthatott sokáig, hiszen az integrálódás magasabb szinten újra és újra parancsoló szükségszerűséggé vált.

Különösen így van ez ma, amikor a társadalmi helyzet új feladatok révén kényszeríti, a kutatás intézményes, ám egyre csökkenő állami támogatása pedig szükségessé teszi mindkét tudomány megújulását, céljai újrafogalmazását, új irányzatai kimunkálását. Ennek az élvonában haladva, a tudományos eredményeket egyre inkább nem csak közvetve, hanem közvetlenül is a nemzetgazdaság és a közművelődés szolgálatába állítva munkálkodunk hazánk földjének megismerésében, az MTA Földtudományok Osztályához tartozó intézményegyüttes, a KFH, ill. a Magyar Geológiai Szolgálat, a MÁFI, a földtani és földrajzi tanszékek és társaságaink együttműködésével. A földtudományok sok ágának egyik ősi hajtása, a geográfia mindenkor kész a gyümölcsöző együttműködésre. A lehetőségek közé tartozik többek között az is, hogy jelenünk idősebb természeti geográfus nemzedékének képviselői a jubiláló Földtani Társulat és a MÁFI gyakorlati iskoláját is kijárták az ötvenes évek földtani térképező munkálatai során.

Ez volt az alapja azoknak a közös munkálatoknak, amelyeknek reprezentatív tükröződései többek között a kiváló geológusok (HORUSITZKY Ferenc, MAURITZ Béla, SZENTES Ferenc, stb.) közreműködésével is készült Budapest természeti képe (1958), majd a Magyarország tájfeldrajza sorozat kötetei, a KFH, a MÁFI, a MÁELGI és az egyetemi tanszékek földrajzi kutatóhelyekkel közösen végzett kutató és oktató tevékenységei, az ország természeti erőforrásainak kutatása és feltárása, az agrogeológiai irányzat újjáélesztése és reprezentatív művelése, a hazai felszínmozgásos területek kutatása, térképezése, építésföldtani térképezés, mérnökgeológiai–geomorfológiai térképvariánsok készítése, Magyarország Nemzeti Atlasza munkálatai, a kvarterkutatásokban való együttműködés, pl. az INQUA kereteiben, stb., stb.

A gyümölcsöző geológus–geográfus együttműködés hosszú sora említésének kényszerű mellőzésével, csak a legújabbakból néhány: neotektonika, földrengebiztonság, a természet és környezetvédelem, a hulladékelhelyezési telephelyek megválasztásának kérdésköre, stb. ma és a jövőben is kínált és kínál ku-

tatási lehetőséget szakterületeink képviselői között, a Hungelo létrejötte és immáron évekkal jellemezhető sikeres, eme jubiláris ünnepi rendezvénysorozatban is szereplő reprezentatív interdiszciplináris jelentkezése pedig tágabb, összmagyar érdekeket is potenciálisan sikeresen képvisel.

Az egyre több tekintetben és mind gyakrabban intézményesen is szereplő, integráltságra utaló földtudomány mint közös szakterületünk hűen fejezi ki tevékenységi körünket mind testületeinkben, mind akadémiai és felsőoktatási működési területeinken, sőt a közoktatásban is, ahol a tanárképzés közvetítésével a földrajz tantárgy keretében jelenik meg a földtani ismeretek jelentős része, de a tágabb értelemben vett közművelődésben, tudományos ismeretterjesztésben is szükségszerűen partnerek vagyunk.

Úgy vélem, egymásra találunk tehát nem kell, hiszen több mint százados egymásra utaltságunk és együttélésünk törvényszerű, sikeres is, s az kell legyen a jövőben is. Ennek reményében, sőt biztos tudatában köszöntöm ismételtén tiszta szívből a másfél százados Magyarhoni Földtani Társulatot a fiatalabb testvér, a Magyar Földrajzi Társaság nevében, kívánva hazánk, népünk érdekében végzett munkájukhoz nagyon sok jövőbeni sikert és jó szeretcsét!

MAROSI Sándor
a Magyar Földrajzi Társaság elnöke